ЗАДОВОЉСТВО ЗАПОСЛЕНИХ У ГРАДСКОМ ЗАВОДУ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ БЕОГРАД, 2022.

Наручилац задатка:

Министарство здравља Републике Србије

Директор Завода:

Проф. др Душанка Матијевић, спец.социјалне медицине

Истраживање организовала и спровела:

Комисија за унапређење квалитета рада

Анализу резултата израдио:

др Младен Бабић

Фотографије:

https://www.zdravlje.org.rs/index.php

https://medium.com/the-dish/two-public-health-grads-walk-into-a-startup-27a5bfbf50fd

САДРЖАЈ

Увод 5

Карактеристике запослених који су учествовали у анкети 6

Задовољство запослених испитиваним аспектима посла исказано просечним оценама 7

Задовољство запослених испитиваним аспектима посла исказано процентима и просечним оценама 9

Коментари запослених 25

Закључак 25

I Увод

Правилником о показатељима квалитета здравствене заштите, 2007. године утврђена је обавеза здравствених установа у Републици Србији, да једном годишње спроведу испитивање задовољства својих радника, ураде анализу добијених резултата, као и да спроводе мере и активности на унапређењу квалитета на основу резултата истраживања. Анкета је анонимна и добровољна, а спроводи се у свим здравственим установама у исто време и са истим упитником, по методологији коју утврђује Институт за јавно здравље Србије „др Милан Јовановић Батут“.

За 2022. годину, испитивање задовољства запослених спроведено је у Градском заводу за јавно здравље, Београд, у периоду од 28.11-09.12.2022. године, електронским путем. Спровођење анкете организовала је Комисија за унапређење квалитета рада Градског завода за јавно здравље Београд. Свим запосленима је на мејл адресе послат линк ка анкети у електронском облику, којој је било могуће приступити са рачунара у Градском заводу за јавно здравље Београд, док су одговори били складиштени у бази која се налази на серверу Завода. Испитивање је било добровољно и анонимно. Према подацима из Базе кадрова Сервиса јавног здравља, број запослених (на неодређено и одређено време) у Градском заводу за јавно здравље Београд је 397. Упитник је попунило 89 запослених, тако да је стопа одговора у односу на укупан број запослених била 22,4%. Није могуће одредити стопу одговора у односу на број дистрибуираних упитника, с обзиром да се не може са сигурношћу утврдити број запослених који има адресу електронске поште и/или приступ рачунару.

У испитивању је коришћен стандардизовани упитник са 23 питања затвореног типа и једним питањем отвореног типа (коментари испитаника). Упитником је испитивано задовољство запослених појединим аспектима посла и то:

1. Условима рада (адекватношћу опреме и простора за рад, расположивим временом за обављање посла, аутономијом у обављању посла, финансијском надокнадом за рад, руковођењем и организацијом рада у установи)
2. Могућношћу за професионални развој и континуирану едукацију
3. Односом са руководећим кадром (уважавањем и вредновањем рада запослених)
4. Непосредном сарадњом са колегама
5. Односом пацијената према запосленима
6. Мерама за контролу и спречавање ширења инфекција (одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција и спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције)

Испитаници су имали могућност да на скали од 1 до 5 искажу своје задовољство појединим аспектима рада (1-веома незадовољан; 2–незадовољан; 3-ни задовољан, ни незадовољан; 4–задовољан; 5-веома задовољан), као и да се определе за опцију 6- питање се не односи на мене.

Такође испитивано је и присуство напетости, стреса или притиска приликом обављања посла у редовним околностима, као и у условима епидемије COVID-19. Испитаници су на ова питања имали могућност да дају одговор на петостепеној скали (1- нимало; 2- мало; 3- умерено; 4- много; 5–веома много).

Упитником су обухваћени и планови запослених у вези са променом посла, као и највећи изазови рада у условима епидемије COVID-19.

Испитаници су на крају, узимајући све поменуте аспекте посла у обзир, давали оцену укупног задовољства послом (1-веома незадовољан; 2-

незадовољан; 3- ни задовољан, ни незадовољан; 4- задовољан; 5-веома задовољан).

Прикупљени су и подаци о полу, годинама старости, занимању и руководећем положају испитаника, као и подаци о томе да ли испитаници сем посла који обављају у својој установи раде и у настави, приватној пракси или другом сектору, као и да ли су радили у COVID зони.

У односу на претходне године, 2020. године упитник је проширен са питањима која се односе на рад у условима епидемије COVID-19, а питања којима је испитивано задовољство запослених појединим аспектима посла (расположивим временом за рад са пацијентима, могућностима да запослени у раду користе сва своја знања, способности и вештине, непосредном сарадњом са претпостављенима, добијањем јасних упутстава шта се од запослених очекује у оквиру посла, могућношћу да запослени изнесу своје идеје претпостављенима), затим питање које се односи на поређење задовољства послом пре пет година и данас, као и питање о пушачком статусу запослених су искључена. У односу на 2020. годину, упитник се није променио.

У овој анализи приказани су резултати за 2022. годину, као и за петогодишњи период, од 2018. до 2022. године у доменима у којима је то било могуће.

II Карактеристике запослених који су учествовали у анкети

У структури испитиваних најбројнији су здравствени радници и чине 88,6%. Међу здравственим радницима највише су били заступљени лекари (45,5%), затим здравствени сарадници (22,7%) и медицинске сестре- техничари (20,5%), (Графикон 1). Један испитаник (1,1%) није одговорио на питање о занимању. У даљој анализи магистар фармације је анализиран заједно са лекарима. За разлику од 2022. године, претходне године је било највише медицинских сестара/техничара, затим здравствених сарадника, а тек на трећем месту по заступљености су били лекари. Административних и техничких радника је било за око 3% мање. Неку од руководећих функција обавља 22,5% анкетираних, што је више него предходне године (15,6%).

Графикон 1. Структура испитаника по занимању, 2022. година

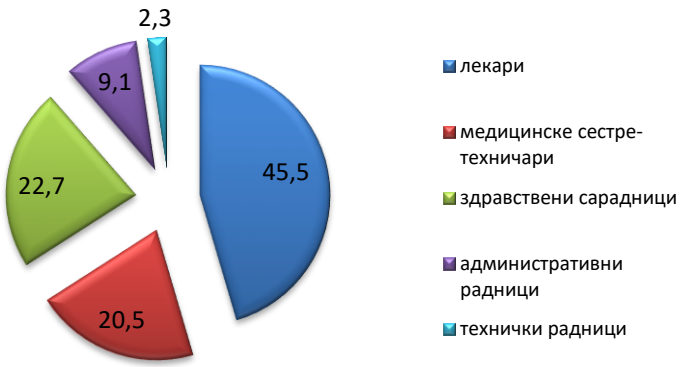

Као и претходних година, највише испитаника је било у старосној групи од 35. до 54. године, а најмање је било млађих од 35 година, за разлику од претходних година када су најмање заступљени били старији од 55 година (Графикон 2).

Графикон 2. Старосна структура испитаника, 2019- 2022. године

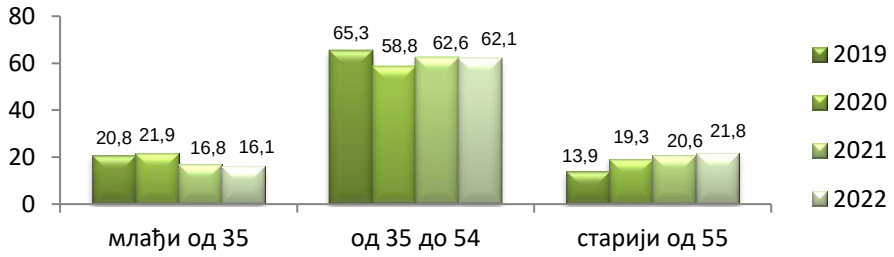

У истраживању је учествовало 69 запослених женског пола (79,3%) и 18 мушког пола (20,7%), док се 2 испитаника (2,2%) није изјаснило о питању о полу. Око 16,9% испитаника је навело да осим редовног посла у Заводу ради и други посао, и то: по 5 испитаника или 5,6 у настави или у приватној пракси, а у другом сектору 7 запослених (7,9%).

III Задовољство запослених испитиваним аспектима посла исказано просечним оценама

Просечна оцена укупног задовољства послом, у 2022. години, износила је 3,79 и иако је нешто нижа у односу на претходне две године, виша је у односу на све остале године посматрања.

У десетогодишњем периоду, од 2013. до 2022. године, просечна оцена задовољства је варирала, са статистички значајном растућом линијом тренда (b=0,094; p=0,010) (Графикон 3). Највиша просечна оцена задовољства била је 2020. године (4,05), а најнижа 2014. године (2,97).

Графикон 3. Просечна оцена задовољства запослених у Градском заводу за јавно здравље, Београд, 2013-2022. године

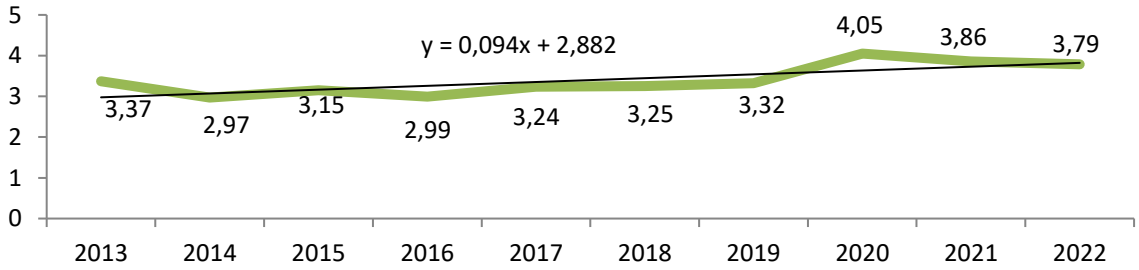

На Графикону 4 се могу уочити осцилације просечне оцене задовољства запослених у зависности од испитиваног аспекта посла. Запослени су најнижом просечном оценом од 3,4 оценили задовољство финансијском надокнадом за рад, руковођењем и организацијом рада у установи (3,6 просечна оцена) и аутономијом у обављању посла (3,7), а највишом од 4,4 задовољство адекватношћу опреме за рад, затим задовољство односом пацијената према њима и расположивим временом за рад (4,2).

Из упитника су, 2020. године, искључена питања којима је испитивано задовољство запослених расположивим временом за рад са пацијентима, могућностима да у раду користе сва своја знања, способности и вештине, непосредном сарадњом са претпостављенима, добијањем јасних упутстава шта се од њих очекује у оквиру посла и могућношћу да изнесу своје идеје претпостављенима.

Исте године, додата су три питања којима се испитује задовољство запослених адекватношћу простора за рад, одржавањем адекватних хигијенских услова у складу са мерама превенције болничких инфекција и спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења Covid 19 инфекције, које су запослени, у 2022. години, оценили високим оценама, 4,0, 4,4 и 4,3, редом (Графикон 5).

Графикон 4. Просечна оцена задовољства запослених појединачним аспектима рада, 2017-2022. године

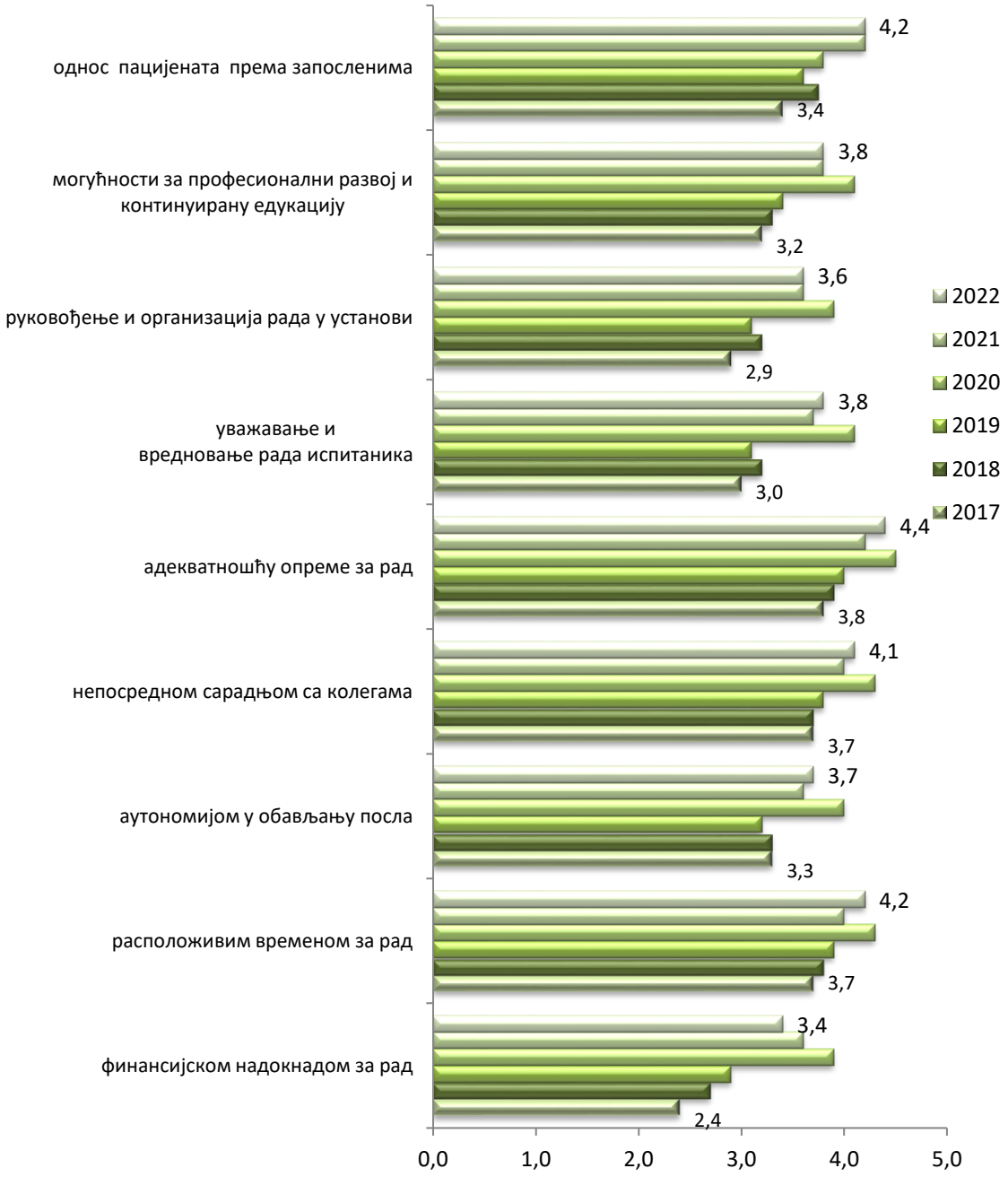

У односу на период пре пет година запажа се да је задовољство запослених свим аспектима посла порасло.

Графикон 5. Просечна оцена задовољства запослених појединачним аспектима рада који су додати 2020. године, 2020-2022. године

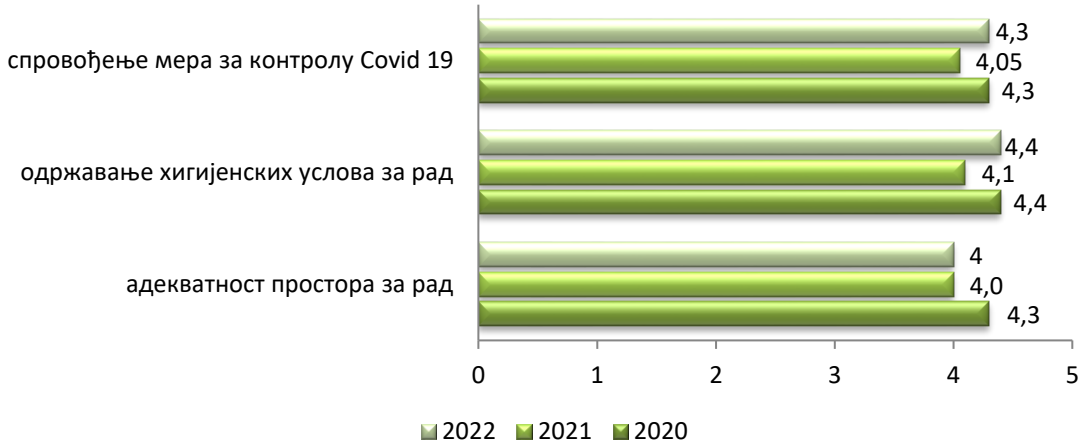

IV Задовољство запослених испитиваним аспектима посла исказано у процентима и просечним оценама

Око 85% запослених је задовољно **адекватношћу опреме за рад**, а 1,1% запослених је незадовољно опремом коју користи током рада. У периоду 2017-2022. године, проценат запослених незадовољних опремом за рад је опао са 10,4% на 1,1% (Графикон 6).

У задовољству запослених адекватношћу опреме за рад у односу на занимање не постоји статистички значајна разлика (p=0,392). Највећом просечном оценом задовољство овим аспектом посла оценили су лекари (4,5), а најмањом технички радници (4,0), (Графикон 7).

Графикон 6. Задовољство запослених адекватношћу опреме за рад, 2017-2022. године

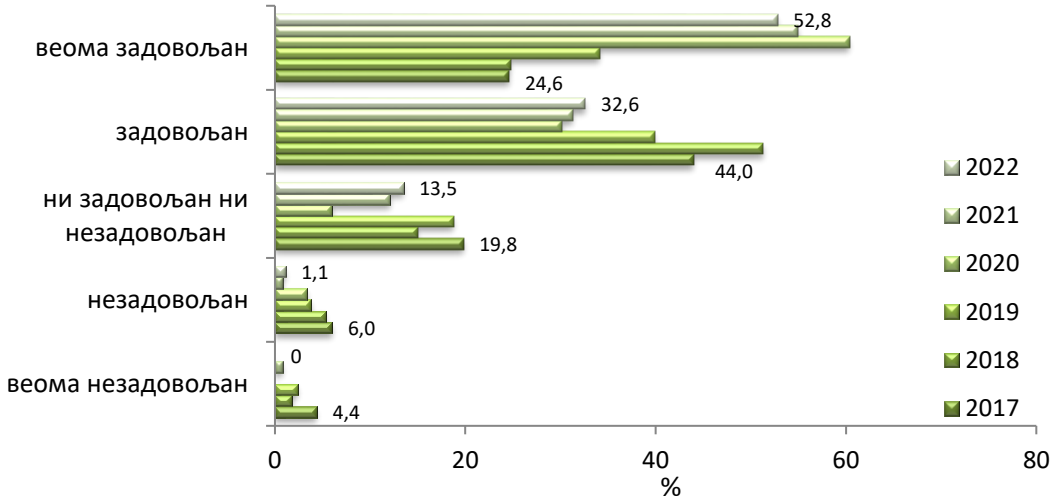

Графикон 7. Задовољство запослених адекватношћу опреме за рад изказано просечном оценом, 2020-2022. године

Нешто мање од половине запослених је веома задовољно адекватношћу простора за рад, а око 13,5% је незадовољних. У односу на претходну годину, задовољство овим аспектом посла је нешто мање (Графикон 8).

Графикон 8. Задовољство запослених адекватношћу простора за рад, 2020-2022. године

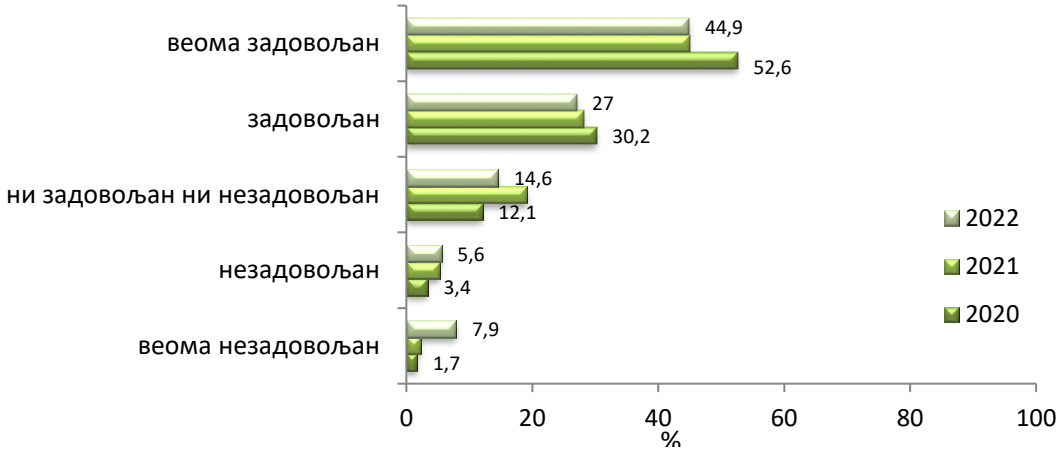

У задовољству запослених адекватношћу простора за рад у односу на занимање не постоји статистички значајна разлика (p=0,220). Највећом просечном оценом задовољство овим аспектом посла оценили су административни радници (4,4), а најмањом технички радници (2), (Графикон 9).

Графикон 9. Задовољство запослених адекватношћу простора за рад изказано просечном оценом, 2020-2022. године

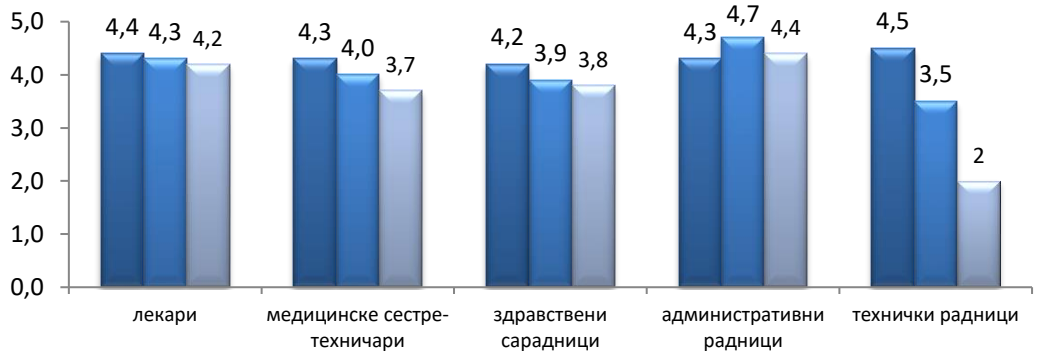

Расположивим временом за рад задовољно је више од три четвртине запослених, што је нешто више него претходне године, док је 4,5% незадовољно овим аспектом посла, што је за око 3% више од претходне године (Графикон 10).

Графикон 10. Задовољство запослених расположивим временом за рад, 2017-2022. године

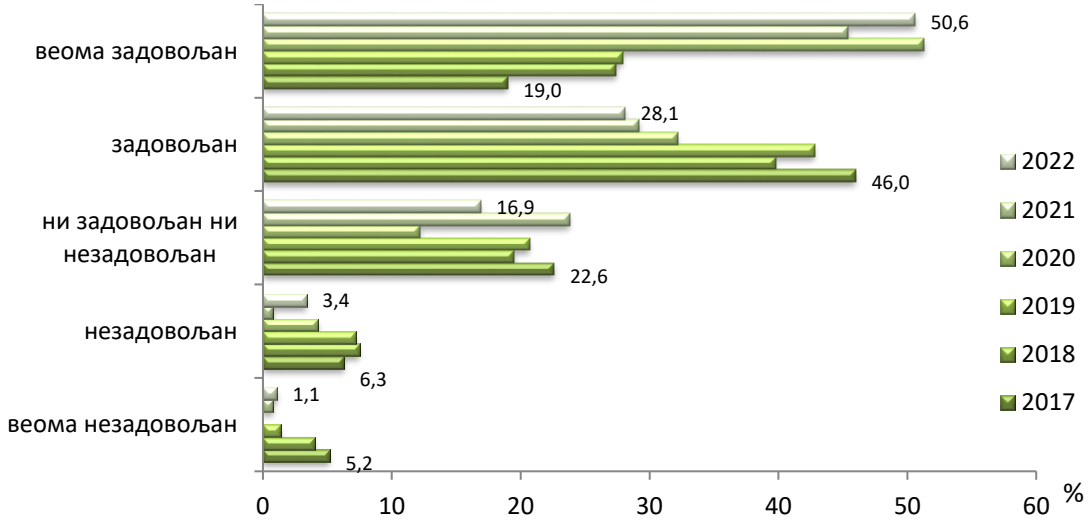

У задовољству запослених расположивим временом за обављање послова у односу на занимање не постоји статистички значајна разлика (p=0,148). Задовољство овим аспектом посла административни радници оценили су највишом оценом (4,8), а технички радници најнижом (3,5), (Графикон 11).

Графикон 11. Задовољство запослених расположивим временом за рад изказано просечном оценом, 2020-2022. године

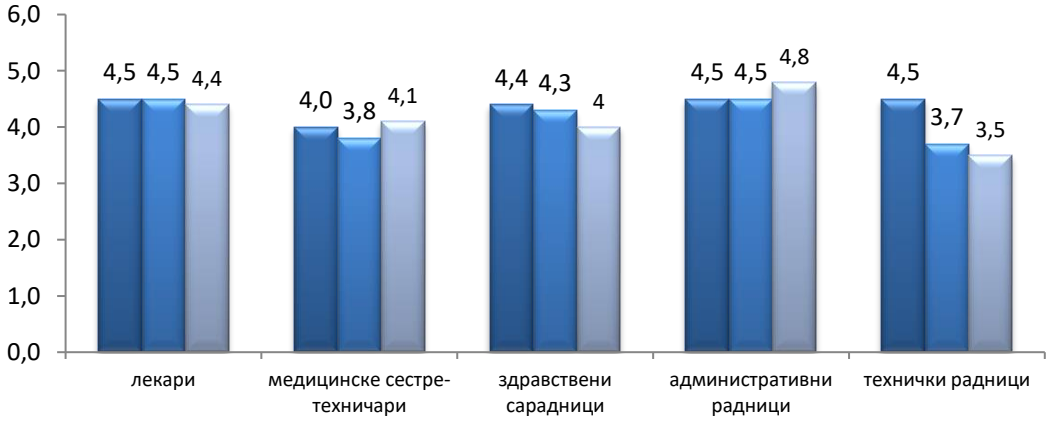

Аутономијом у обављању посла задовољно или веома задовољно је око 58,5% испитаника, што је више у односу на период пре епидемије COVID-19 (пре 2020. године), али мање у односу на претходне две године (Графикон 12).

Постоји статистички значајна разлика у задовољству запослених аутономијом у обављању посла у односу на занимање (p<0,05). Овим аспектом

посла, најзадовољнији су административни радници (4,8), а најнезадовољнији технички радници (Графикон 13).

Графикон 12. Задовољство запослених аутономијом у обављању посла, 2017-2022. године

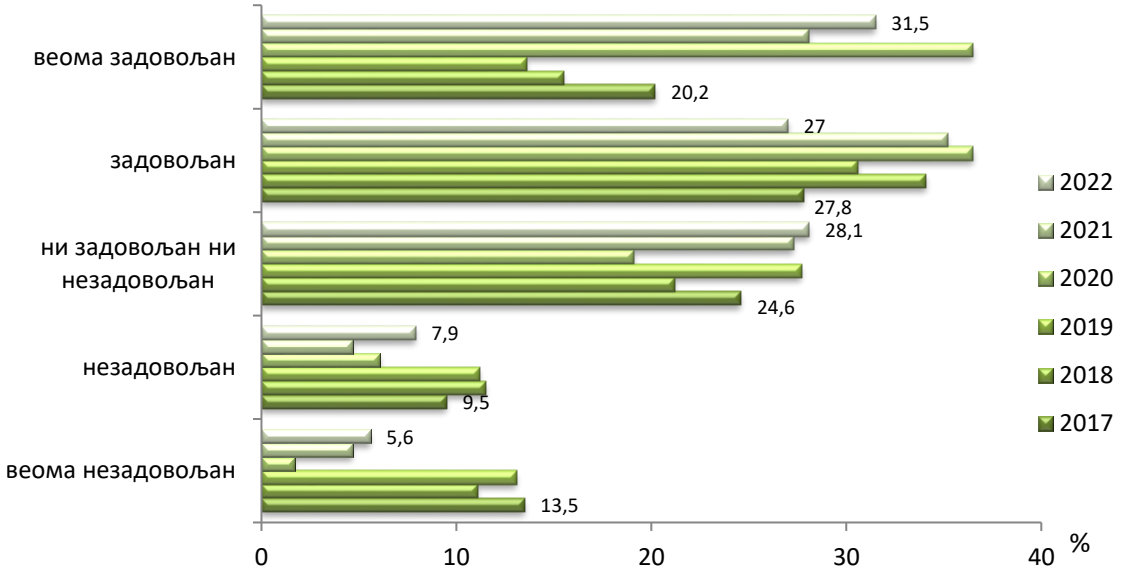

Графикон 13. Задовољство запослених аутономијом у обављању посла изказано просечном оценом, 2020-2022. године

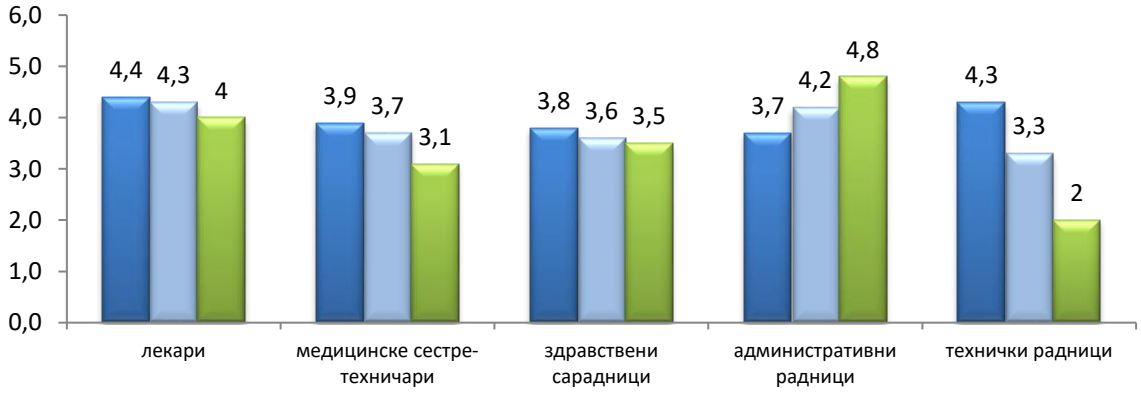

Уважавањем и вредновањем рада запослених задовољно или веома задовољно је 67% испитаника, око 16% није ни задовољно ни незадовољно, док је незадовољних око 17%, што је више у односу на претходне две године, али мање у односу на период пре 2020. године. У односу на претходну годину, осим 2020. године, запажа се већи проценат задовољних запослених овим аспектом посла (Графикон 14).

Графикон 14. Задовољство уважавањем и вредновањем рада запослених, 2017-2022. године

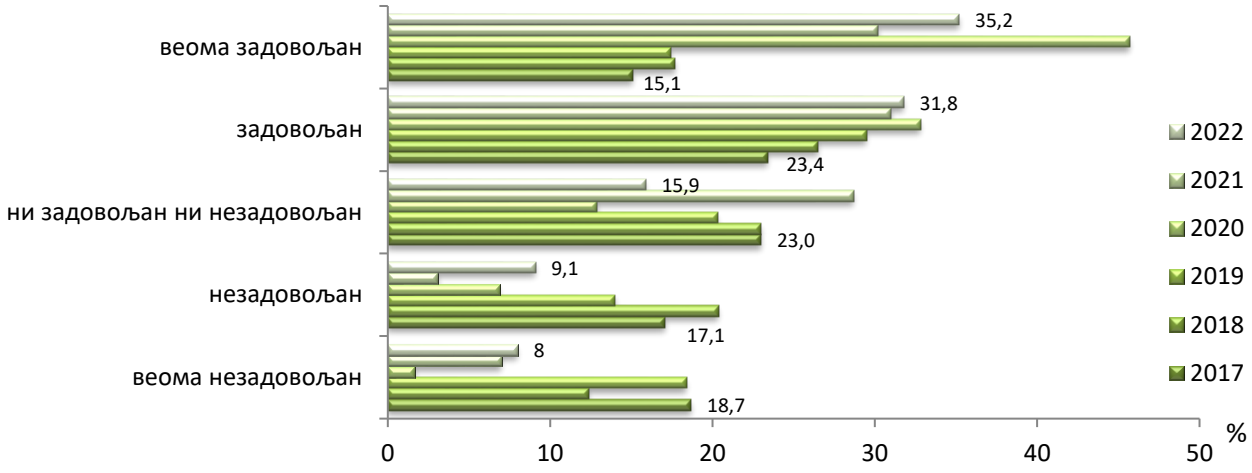

Према просечним оценама задовољства, уважавањем и вредновањем рада најзадовољнији су лекари и административни радници (4,1), а најнезадовољнији технички радници (2), (Графикон 15). Разлика у задовољству запослених овим аспектом посла у односу на занимање је статистички значајна ($p<0,05$).

Графикон 15. Задовољство запослених уважавањем и вредновањем њиховог рада изказано просечном оценом, 2020-2022. године

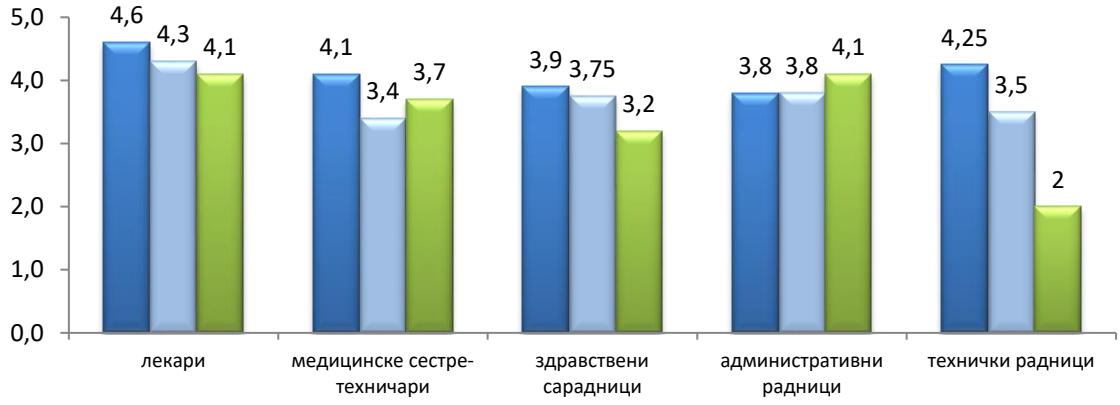

Око 75% запослених је задовољно **непосредном сарадњом са колегама,** док је 10,3% запослених незадовољно (Графикон 16).

Разлика у задовољству запослених непосредном сарадњом са колегама у односу на занимање није статистички значајна ($p=0,082$). Овим аспектом посла, према просечним оценама задовољства, најзадовољнији су лекари (4,3), а најнезадовољнији здравствени сарадници и административни радници (3,6), (Графикон 17).

Графикон 16. Задовољство запослених непосредњом сарадњом са колегама, 2017-2022. године

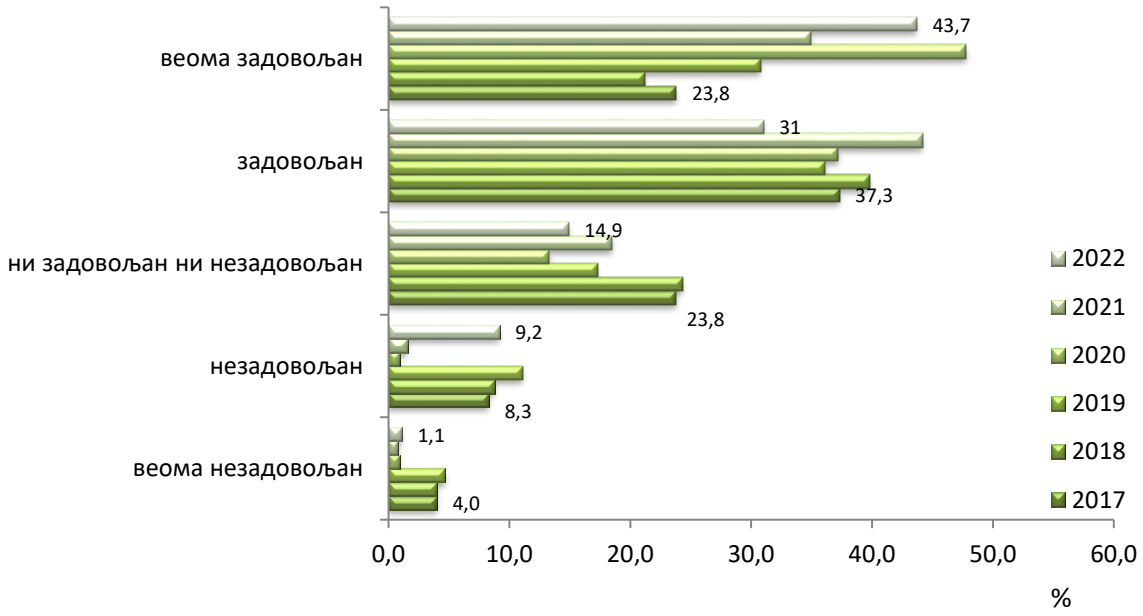

Графикон 17. Задовољство запослених непосредном сарадњом са колегама изказано просечном оценом, 2020-2022. године

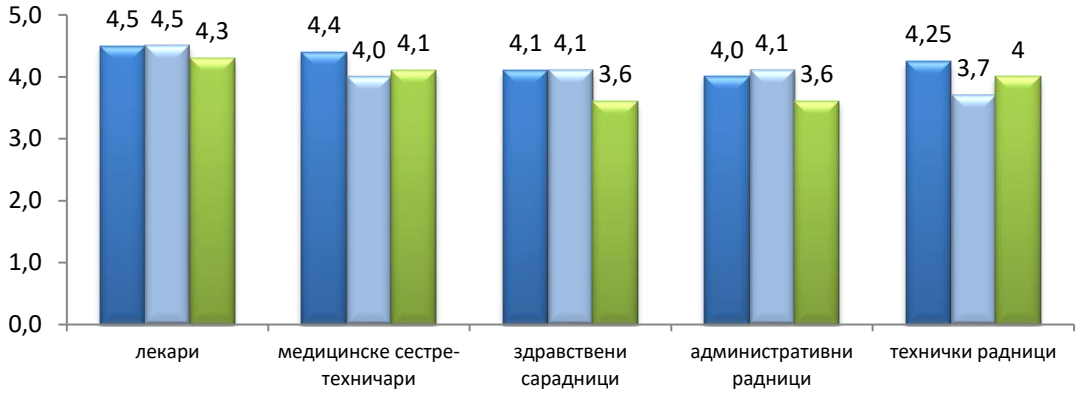

Приликом анализе **задовољства односом пацијената према запосленима** укључени су само одговори запослених који раде са пацијентима. На ово питање 57 испитаника или 64% је одговорило да се питање не односи на њих, док 1 запослени или 1,1% није одговорио на ово питање. Око 81% испитаника који су одговорили на ово питање су задовољни односом пацијената према њима. Око 13% испитаника нису били ни задовољни ни незадовољни, док је 6,5% било незадовољно (Графикон 18).

Графикон 18. Задовољство односом пацијената према запосленима, 2017-2022. године

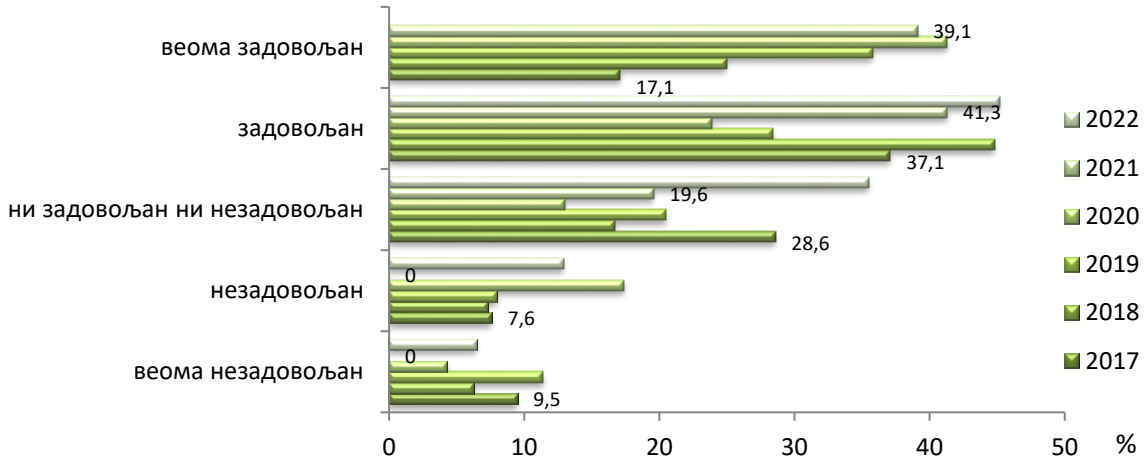

Разлика у просечним оценама задовољства односом пацијената према запосленима у односу на занимање није статистички значајна (p=0,468). Овим аспектом посла најзадовољнији су лекари (4,7). Нижи ниво задовољства односом пацијената према њима бележи се међу техничким радницима (3), док административни радници нису одговарали на ово питање (Графикон 19).

Графикон 19. Задовољство запослених односом пацијената према њима изказано просечном оценом, 2020-2022. године

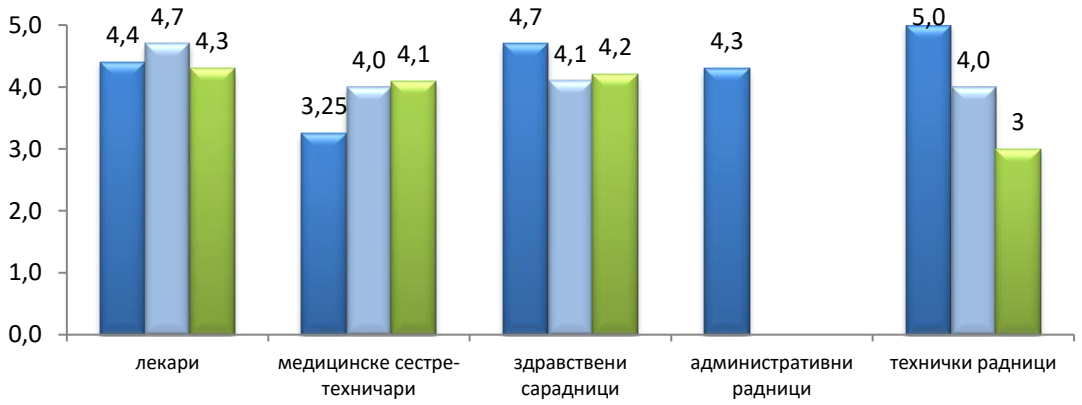

Мало више од две трећине запослених (69,3%) је задовољно могућношћу професионалног развоја и континуиране едукације, 19,4% је незадовољних, док је 11,4% неодлучно (Графикон 20).

Постоји статистички значајна разлика у задовољству запослених могућностима професионалног развоја и континуиране едукације у односу на занимање (p<0,05). Задовољство овим аспектом посла највишом просечном оценом оценили су лекари (4,2), а најнижом технички радници (2,5), (Графикон 21).

Графикон 20. Задовољство запослених могућностима професионалног развоја и континуиране едукације, 2017-2022. године

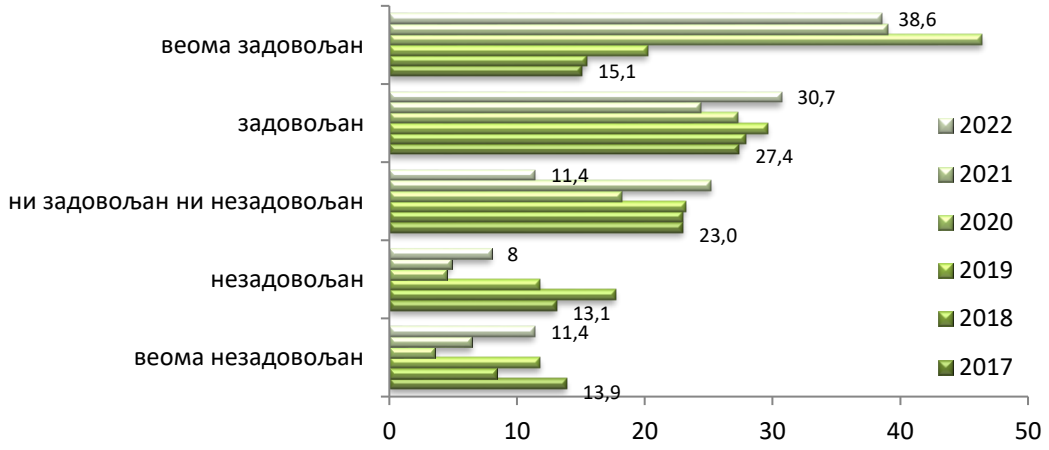

Графикон 21. Задовољство запослених могућностима професионалног развоја и континуиране едукације изказано просечном оценом, 2020-2022. године

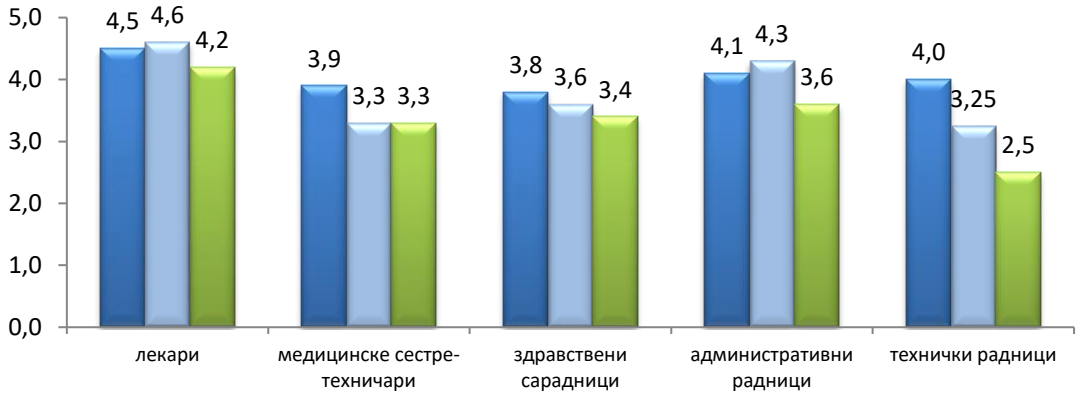

Око 50% испитаника је било задовољно **финансијском надокнадом за рад**, око 28% је назадовољних, док је 22,5% ни задовољно ни незадовољно (Графикон 22). Удео незадовољних је повећан у односу на претходне две године, али је знатно мањи у односу на период пре 2020. године. Могуће објашњење већег задовољства запослених овим аспектом посла је повећање плата у претходном периоду, као и исплаћивање стимулације запосленима током 2020. и 2021. године, у складу са одлукама надлежних органа, због рада у пандемијским условима. Такође, структура испитаника по занимању је значајно промењена од када се упитници о задовољству попуњавају преко интернета (од 2020. године). Наиме, удео техничких радника је значајно смањен, док је повећан удео лекара који су попуњавали анкету.

Просечна оцена задовољства финансијском надокнадом за рад кретала се од 2 код техничких радника, преко 2,8 код медицинских сестара/техничара, 3 код здравствених сарадника, до 3,8 код административних радника и лекара

(Графикон 23). Разлика у задовољству платом у односу на занимање статистички је значајна (p<0,05).

Графикон 22. Задовољство финансијском надокнадом за рад, 2017-2022. године

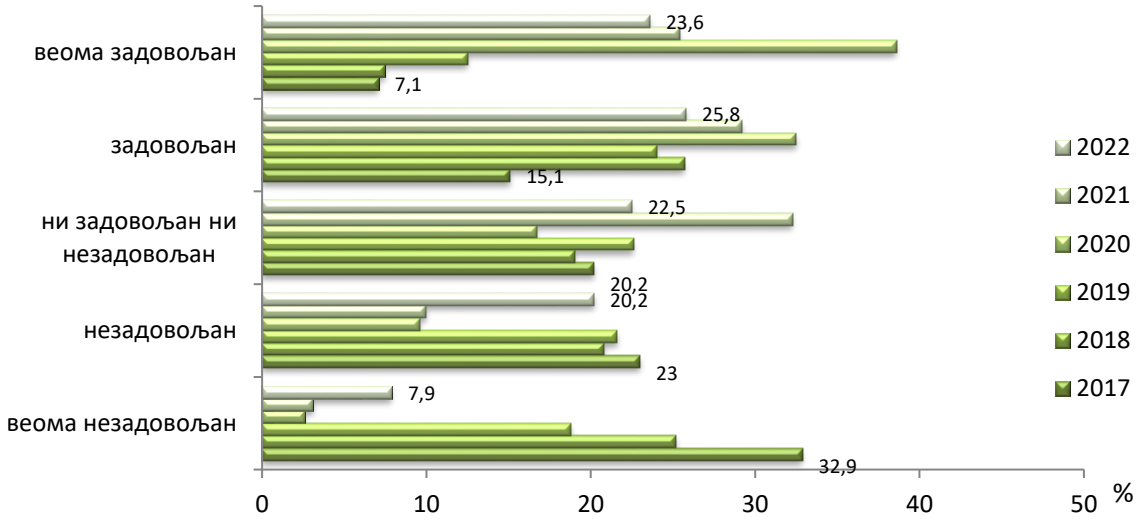

Графикон 23. Задовољство запослених финансијском надокнадом за рад изказано просечном оценом, 2020-2022. године

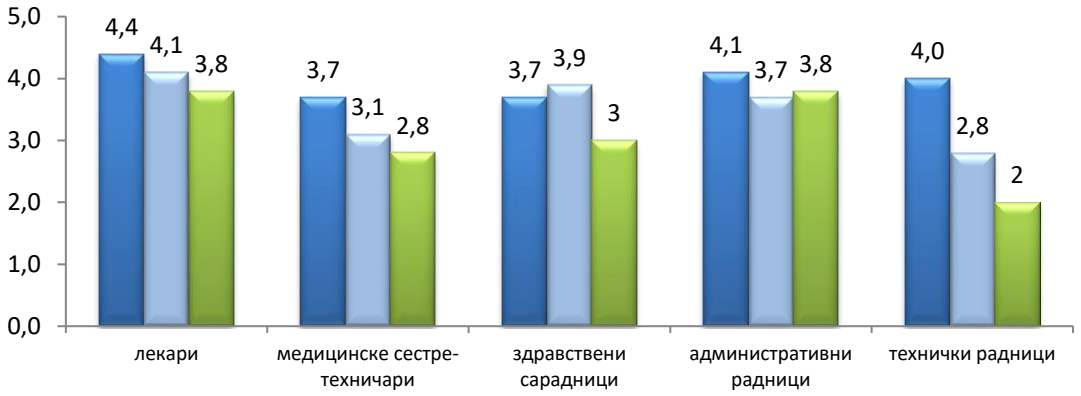

Руковођењем и организацијом рада у установи задовољно је око 55% испитаника, незадовољно око 18,4%, док је неодлучних 26,4%, (Графикон 24). У односу на све претходне године, осим 2020. године, запажа се већи проценат задовољних и мањи проценат незадовољних запослених руковођењем и организацијом рада у установи.

Бележи се статистички значајна разлика у задовољству руковођењем и организацијом рада у установи у односу на занимање (p<0,05). Посматрајући просечне оцене запажа се да је задовољство овим аспектом посла највеће код административних радника (4,3), затим лекара (3,9), медицинских

сестара/техничара (3,4), а најмање код здравствених сарадника и техничких радника (3) (Графикон 25).

Графикон 24. Задовољство руковођењем и организацијом рада у установи, 2017-2022. године

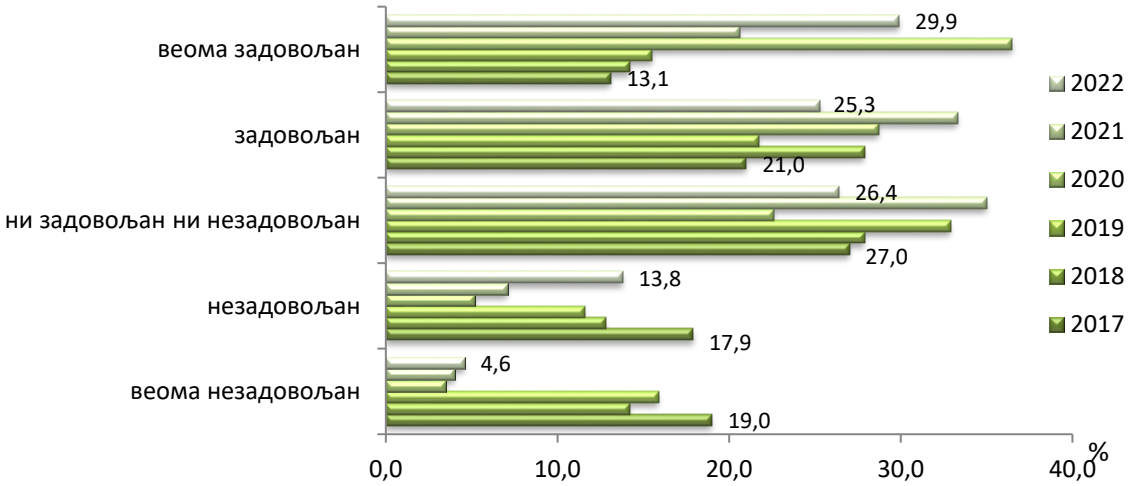

Графикон 25. Задовољство запослених руковођењем и организацијом рада у установи изказано просечном оценом, 2020-2022. године

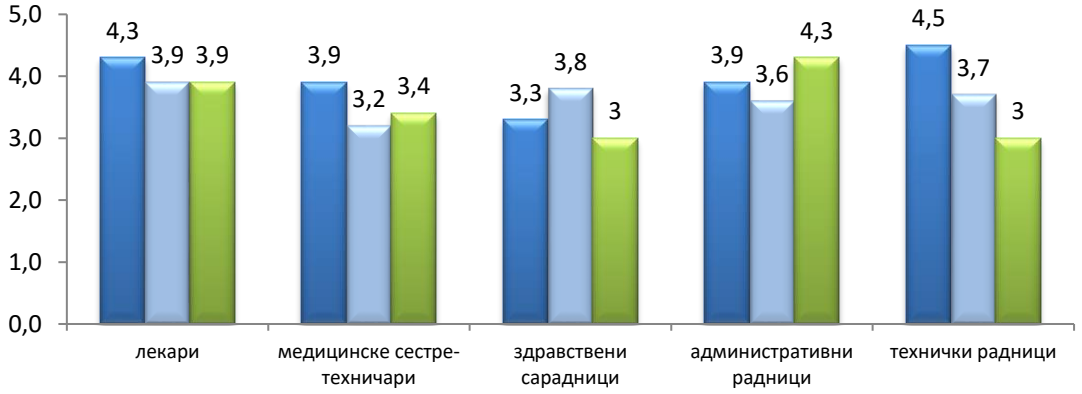

Од 2020. године у склопу испитивања задовољства запослених испитује се задовољство одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција и спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције.

На питање о задовољству **одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција,** одговорило је 67 (75,3%) испитаника, а 22 (24,7%) је навело да се питање не односи на њих. Уколико се анализирају одговори испитаника који су одговорили и сматрали да се питање односи на њих, 83,6% је задовољно овим аспектом, око 12% је неодлучно, док је незадовољних 4,5% (Графикон 26).

Графикон 26. Задовољство запослених одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција, 2020-2022. године

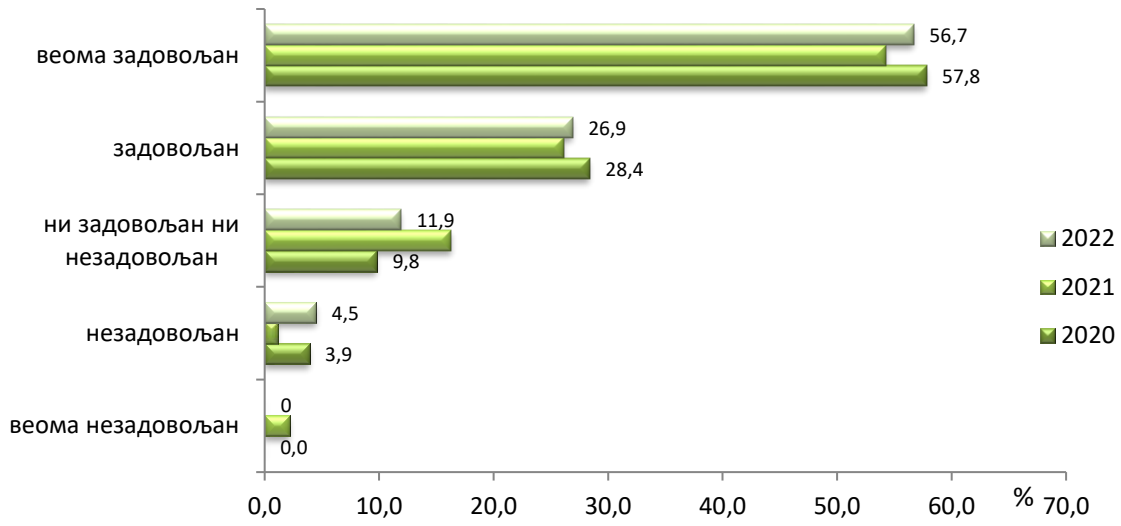

Задовољство одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција највишом просечном оценом оценили су лекари и административни радници (4,5), а затим здравствени сарадници (4,3), а најнижом од 3,5 технички радници (Графикон 27). Разлика у задовољству запослених овим аспектом посла у односу на занимање није статистички значајна (p=0,334).

Графикон 27. Задовољство запослених одржавањем адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција, 2020-2022. године

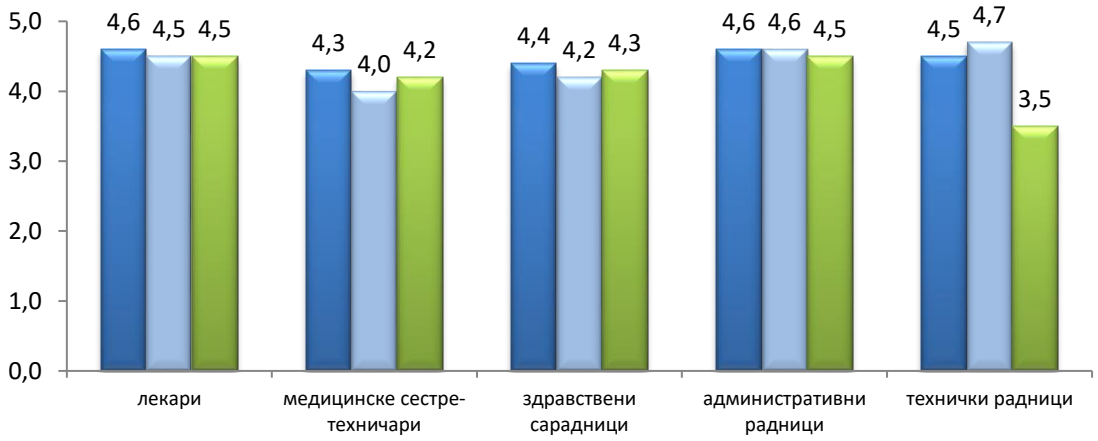

Као и претходне године, **спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције** задовољна је већина испитаника (78,4%), 6,8% је незадовољно, а 14,8% није ни задовољно ни незадовољно овим аспектом посла (Графикон 28).

Графикон 28. Задовољство спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције, 2020-2022. године

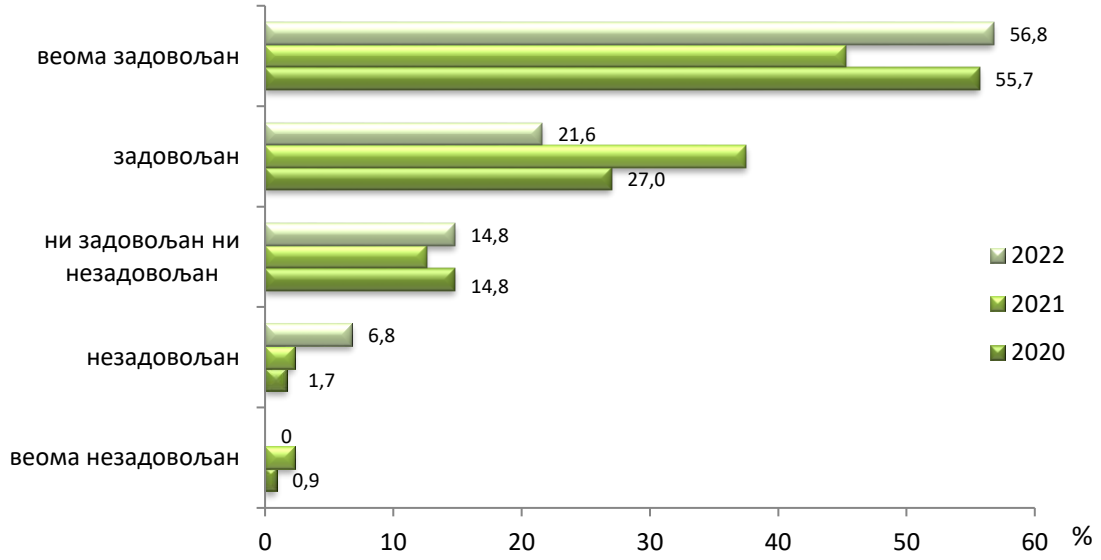

Не постоји статистички значајна разлика у задовољству запослених спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције у односу на занимање (p=0,187). Просечна оцена задовољства овим аспектом посла кретала се од 3,5 колико је износила међу техничким радницима до 4,5 код лекара (Графикон 29).

Графикон 29. Задовољство запослених спровођењем адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције, 2020-2022. године

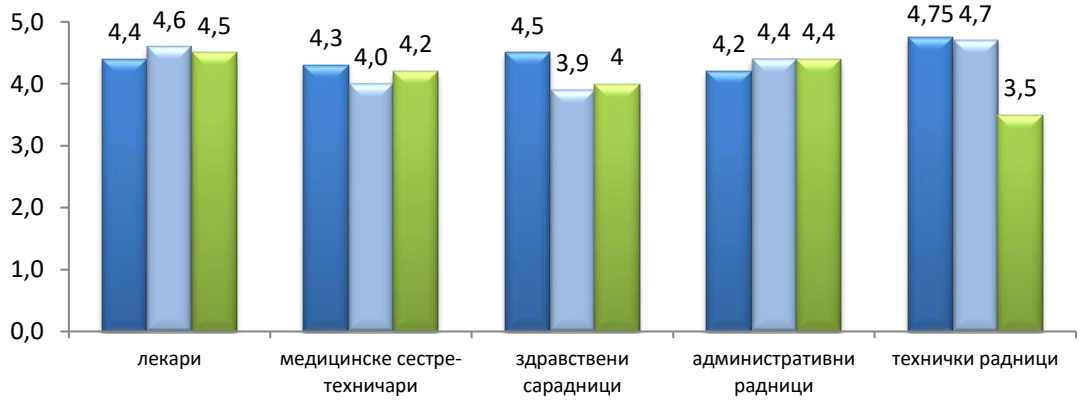

Око 42% запослених је у 2022. години у редовним околностима умерено осећало напетост, притисак и стрес приликом обављања посла, а трећина (33,7%) запослених много и веома много је имала овакве осећаје. У односу на претходну годину, већи је проценат запослених који нимало, мало или веома много осећају напетост, притисак и стрес приликом обављања посла. Око 24,7% запослених нимало и мало има наведене осећаје (Графикон 30). У односу на 2021. годину, више испитаника нимало, мало или веома много осећа напетост, стрес и притисак на послу у условима епидемије, а мање је оних који умерено и много имају ове осећаје.

Графикон 30. Осећај напетости, притиска и стрес приликом обављања посла, 2017-2022. године

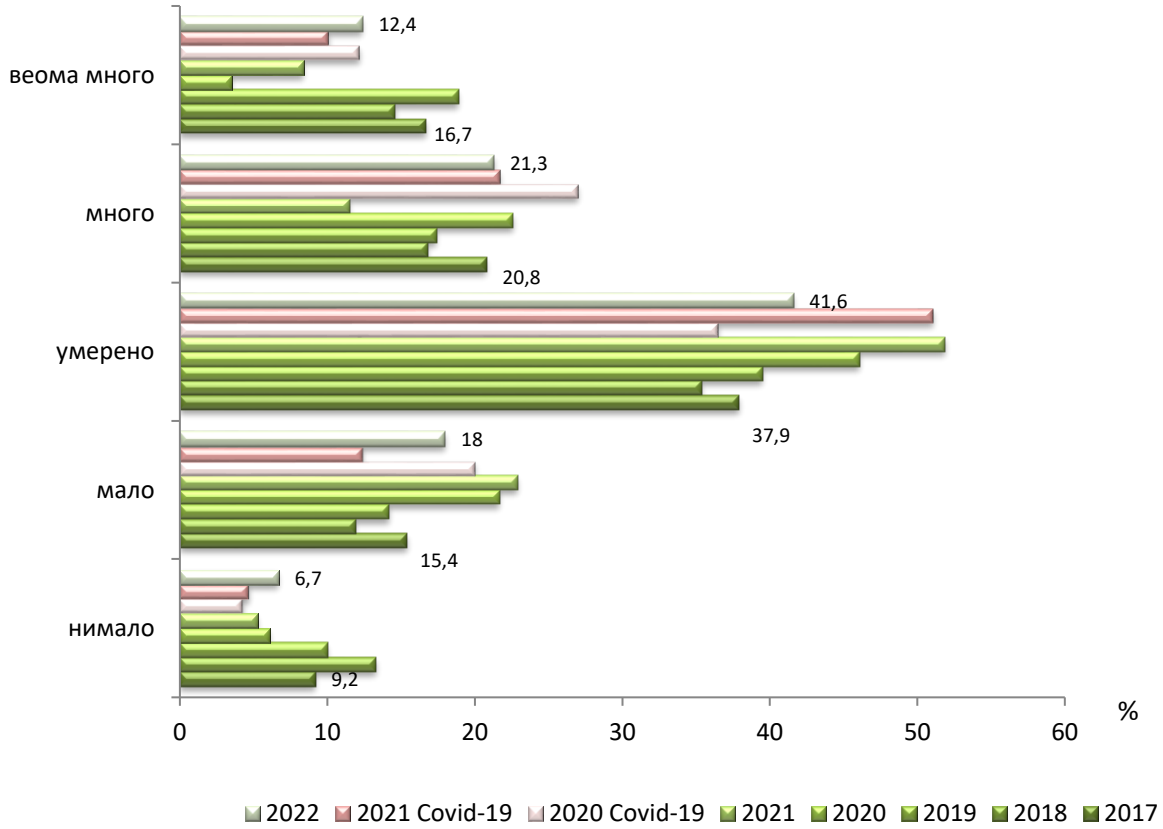

У редовним околностима, здравствени сарадници у највећем проценту много или веома много имају осећај напетости, притиска и стреса приликом обављања посла (45%), а нешто мањи медицинске сестре/техничара (44,4%), не узимајући у обзир техничке раднике којих је само 2 попунило анкету (Табела 1). Статистичка значајност разлике није утврђена.

Табела 1. Осећај напетости, притиска и стрес приликом обављања посла у редовним околностима, 2022. година

Осећај напетости, притиска и стреса приликом обављања посла		Занимање				
		лекар	медицинска сестра/ техничар	здр. сарадник	админ. радник	технички радник
мало	n	11	5	3	2	0
	%	27,5%	27,8%	15%	25%	0%
умерено	n	19	5	8	4	1
	%	47,5%	27,8%	40%	50%	50%
много	n	10	8	9	2	1
	%	25%	44,4%	45%	25%	50%
укупно	n	40	18	20	8	2
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

У условима епидемије Covid- 19, здравствени сарадници у највећем проценту много или веома много имају осећај напетости, притиска и стреса

приликом обављања посла (45%), најмањи проценат је међу административним (12,5%) и техничким радницима (0%) (Табела 2), а статистичка значајност разлике такође није утврђена.

Табела 2. Осећај напетости, притиска и стрес приликом обављања посла у условима епидемије Covid- 19, 2022. година

Осећај напетости, притиска и стреса приликом обављања посла		Занимање				
		лекар	медицинска сестра/ техничар	здр. сарадник	админ. радник	технички радник
мало	n	7	2	2	2	1
	%	18,4%	11,1%	10%	25%	50%
умерено	n	16	10	9	5	1
	%	42,1%	55,6%	45%	62,5%	50%
много	n	15	6	9	1	0
	%	39,5%	33,3%	45%	12,5%	0%
укупно	n	38	18	20	8	2
	%	100%	100%	100%	100%	100%

Већина запослених (85.4%) није радила у Covid зони. Свега 10 запослених није навело ниједан изазов рада у условима епидемије Covid- 19. Највећи проценат запослених, око 40%, као највећи изазов навело је доступност информација, затим исцрпљеност због обима посла (37%) и исцрпљеност због рада под заштитном опремом (31,5%). У претходне 2 године испитаници су као највећи изазов у раду навели неизвесност и страх од заразе (Графикон 31).

Графикон 31. Највећи изазови рада у условима епидемије Covid -19, 2020-2022. година

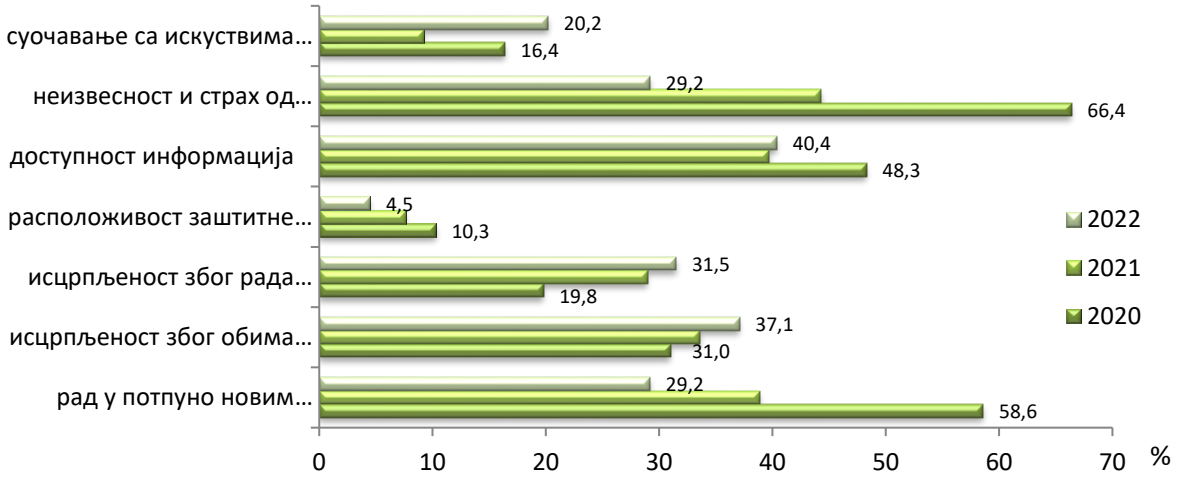

У 2020. години, питање које се односи на планове у вези са послом, је промењено у односу на претходне године, у смислу да је у оквиру понуђених одговора искључен одговор да запослени планирају да остану у државном сектору здравства. У 2019. години, готово трећина испитаника изјаснила се за наведени одговор.

У 2022. години, око 17% испитаника радило би послове ван здравствене заштите, око 16%) размишља о одласку у иностранство, око 6% испитаника би би радило у приватном здравственом сектору, док око три петине испитаника (62%) не размишља о промени посла. У односу на претходне године (са изузетком 2020. године) мање је запослених који не размишљају о промени посла (Графикон 32).

Графикон 32. Планови запослених у Градском заводу за јавно здравље у вези са послом, 2017-2022. године

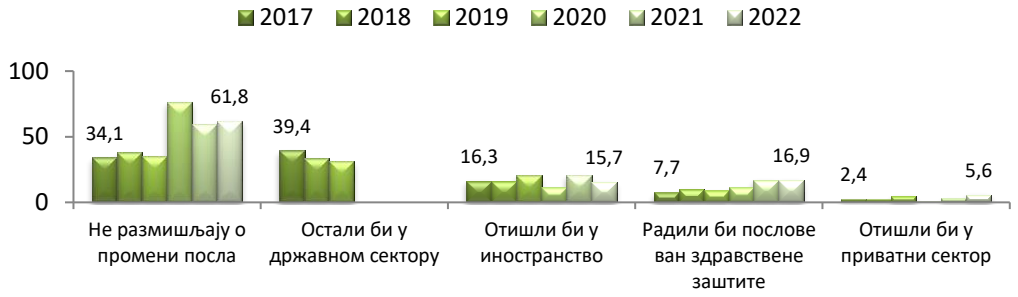

Преко половине здравствених сарадника (60%), као и 50% медицинских сестара/техничара, административних радника и техничких радника размишља о промени посла, док значајно мањи проценат лекара размишља о напушрању установе (20%). Административни радници, као и здравствени сарадници и медицинске сестре/техничари највише размишљају о преласку у послове ван здравствене заштите.

Узимајући све испитиване аспекте посла у обзир 62% испитаника је задовољно послом. Скоро трећина запослених није ни незадовољно ни задовољно (30,3%), док је 7,9% незадовољних. Веома незадовољних послом у последње три године није било (Графикон 33).

Графикон 33. Укупно задовољство послом запослених у Градском заводу за јавно здравље, Београд, 2017-2022. године

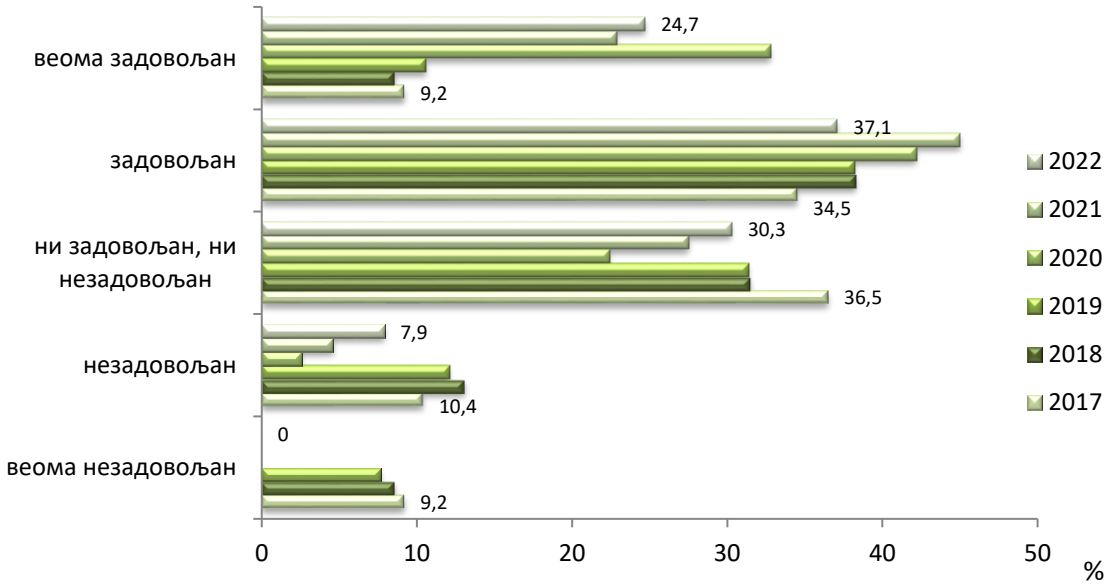

Посматрајући просечну оцену задовољства послом запослених у Градском заводу за јавно здравље, Београд, на скали од 1 до 5, може се уочити да су у 2022. години најзадовољнији били административни радници (4,1), а најнезадовољнији технички радници (3). У односу на претходну годину задовољство послом се смањило код лекара и здравствених сарадника (Графикон 34). Не постоји статистички значајна разлика у задовољству послом између запослених различитих профила (p=0,055).

Графикон 34. Просечна оцена задовољства послом у зависности од занимања у Градском заводу за јавно здравље, Београд, 2017-2022. године

*2017. до 2018. године сви здравствени радници су били сврстани у категорије: лекар, медицинска сестра-техничар и здравствени радник- друго занимање, док је упитник почев од 2019. године садржао следеће категорије здравствених радника: доктор медицине, медицинска сестра- техничар, доктор стоматологије и магистар фармације

У 2022. години, за разлику претходне године, када су најзадовољнији били запослени млађи од 35 година, најзадовољнији су били старији од 55 година. Најнезадовољнији су били запослени млађи од 35 година. И ове, као и претходне године, задовољније су жене (Графикон 35). Просечна оцена задовољства запослених који имају руководећу функцију (4,3) је већа него код осталих (3,7). Запажа се да је разлика у задовољству запослених статистички значајна у односу руководећу функцију (p<0,05), док у односу на пол, старост и занимање није значајна.

Графикон 35. Просечна оцена задовољства запослених у зависности од добне групе и пола, 2017-2022. године

V Коментари запослених

Запослени су имали могућност да у упитник упишу своје предлоге за унапређење квалитета рада и задовољства послом. Ову могућност искористило је 7 (7,6%) испитаника. Коментари су се односили на унапређење односа између руководиоца и носилаца посла и „подређених“ колега, усклађивање плате са порастом трошкова живота, унапређење организације рада, као и потребу за унапређењем здравља запослених у заводу кроз организовање скрининг програма, „*team building*“ итд.

VI Закључак

Просечна оцена задовољства запослених, у 2022. години износила је 3,79 (у 2021. години 3,86) и виша је у односу на период 2013-2019. године.

У периоду од 2013. године просечна оцена задовољства има благо растућу линију тренда. У овом периоду, најмања оцена професионалног задовољства је забележена у 2014. години, а највећа у 2020, а затим у 2021, па у 2022. години.

Потенцијално објашњење наведеног резултата у 2014. години је примена Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник“ Републике Србије број 116/2014), према коме је основица за обрачун и исплату плата у јавном сектору смањена за 10%. Са друге стране, у више наврата у претходном периоду повећане су зараде запослених у систему здравствене заштите, а исплаћена је и новчана помоћ (стимулација) запосленима током 2020. и 2021. године. Поред тога, рад јавноздравствених радника у условима епидемије и њихова посвећеност превенцији и контроли COVID-19, препознати су и признати од стране друштва и ауторитета, што у великој мери може да повећа осећај професионалне вредности и социјалног статуса запослених и промовише њихов радни ентузијазам и унапређење задовољства послом током борбе против COVID-19. Међутим, треба имати у виду да је на резултате могла утицати и промена начина прикупљања података, односно спровођење анкете електронским путем. Иако се у литератури наводе многе предности спровођења истраживања на овај начин (једноставност, комфорност за испитанике, мање је временски захтевно, мањи су трошкови), постоје и отежавајуће околности које утичу да стопа одговора у електронским анкетама буде мања. Првенствено, линк је послат на све е- мејл адресе запослених које су биле на располагању при чему неко од запослених нема мејл адресу и/или приступ рачунару. Такође, треба имати у виду да нису сви запослени фамилијарни са употребом рачунара и/или електронским анкетама, као и да код извесног броја њих постоје сумње и бојазан у вези са поверљивошћу података. Даље, у условима епидемије, постоје запослени који посао обављају на даљину, као и запослени који обављају рад на терену, а анкети је било могуће приступити само са рачунара лоцираних у Градском заводу. Претпоставља се да су сви наведени разлози утицали да стопа одговора у овом иситивању буде свега 22,4% од укупног броја запослених, што је могло утицати и на резултате.

У 2022. години најзадовољнији послом су били административни радници (4,1), а најнезадовољнији технички радници (3). У односу на претходну годину задовољство послом се смањило код лекара и здравствених сарадника. Такође, запажа се да је разлика у задовољству запослених статистички значајна у односу руководећу функцију , док у односу на пол, старост и занимање није значајна.

Посматрајући просечну оцену задовољства различитим аспектима посла, запажа се да је у односу на период пре пет година задовољство запослених свим аспектима посла порасло. Запослени су најнижом просечном оценом од 3,4

финансијску надокнаду за рад, а затим са 3,6 руковођење и организацију рада у установи, а највишом од 4,4 задовољство адекватношћу опреме за рад и са 4,2 задовољство односом пацијената према њима и расположиво време за рад.

Нове аспекте задовољства послом који су први пут испитивани 2020.године запослени су оценили високим оценама, и то адекватност простора за рад са просечном оценом 4,0, одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција са 4,4 и спровођење адекватних мера за спречавање и контролу ширења COVID-19 инфекције са 4,3.

Већином аспеката посла најзадовољнији су лекари и административни радници, а најнезадовољнији технички радници.

У редовним околностима, здравствени сарадници у највећем проценту много или веома много имају осећај напетости, притиска и стреса приликом обављања посла (45%). У условима епидемије Covid- 19, здравствени сарадници у највећем проценту много или веома много имају осећај напетости, притиска и стреса приликом обављања посла (45%), најмањи проценат је међу административним (12,5%) и техничким радницима (0%).

Највећи проценат запослених, око 40%, као највећи изазов у условима епидемије COVID-19 навело је доступност информација, затим исцрпљеност због обима посла (37%) и исцрпљеност због рада под заштитном опремом (31,5%). У претходне 2 године испитаници су као највећи изазов у раду навели неизвесност и страх од заразе.

Узимајући све испитиване аспекте посла у обзир скоро две трећине испитаника је задовољно послом. Нешто мање од трећине запослених није ни незадовољно ни задовољно, док је 7,9% незадовољних. Као и претходне године нема веома незадовољних послом. Укупно задовољство запослених послом је порасло у односу на период пре 2020. године.

Када су у питању планови запослених у вези са послом, највећи проценат испитаника не размишља о промени посла, преко 60%, док је око 16% испитаника планирало одлазак у иностранство, а око 17% рад на пословима ван здравствена заштите.

Иако се бележи висок ниво задовољства запослених, око 25% је веома задовољно, док је 37% задовољних и 30% неодлучних, што указује да постоји простор за унапређење задовољства. У том циљу потребно је примени низ мера са фокусом на адекватној размени информација, тимском раду, обезбеђивању јасноће и разумевања одговорности, континуираној едукацији и професионалном развоју запослених, награђивању и мотивацији, као и унапређењу организације рада и расподели задатака.